

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2015 r. w Lublinie

sprawy B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczyni B. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 17 lutego 2015 r. sygn. akt VIII U 984/14

oddala apelację.

III AUa 373/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 31 marca 2014 r. przyznał B. P. emeryturę od 1 maja 2013 r. Wysokość świadczenia obliczono na podstawie art. 26 ustawy w zw. z art. 25 z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.). Emerytura ta jest niższa od świadczenia przyznanego decyzją z 14 sierpnia 2008 r. (emerytura wcześniejsza), dlatego podjęto wypłatę emerytury w wysokości dotychczasowej.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie złożyła B. P.. Podkreśliła, że od 20 czerwca 2011r. pobierała emeryturę przyznaną w 2008r., a jej wysokość ustalono tak jak dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949r. – art. 27 ustawy emerytalnej. Skarżąca domagała się zmiany decyzji i ustalenia nowej wysokości emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej z 2013 r. w części socjalnej i stażowej świadczenia.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 17 lutego 2015 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że organ rentowy decyzją z dnia 14 sierpnia 2008 r. przyznał B. P. wcześniejszą emeryturę zawieszając jej wypłatę z uwagi na kontynuację zatrudnienia. Do wysokości świadczenia przyjęto wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych 1993 – 2002 i kwotę bazową z 1 sierpnia 2008 r. – (...) zł ustalając wskaźnik podstawy wymiaru na 223,03%.

Po rozwiązaniu stosunku pracy w związku z wnioskiem o wypłatę świadczenia i ustalenie nowej wysokości organ rentowy decyzją z dnia 29 czerwca 2011 r. podjął wypłatę dotychczasowej emerytury od 1 czerwca 2011 r. Organ rentowy uwzględnił ogólny okres zatrudnienia 29 lat, 7 miesięcy okresów składkowych i 9 lat okresów nieskładkowych. Do podstawy wymiaru przyjęto kwotę bazową z lat jak poprzednio ustalając ten sam wskaźnik podstawy wymiaru. Wysokość świadczenia wyniosła (...). Przy ewentualnym przeliczeniu wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia i uwzględnieniu kwoty bazowej z daty wniosku o świadczenie – (...) zł (2011r.), wyliczona emerytura wyniosła(...) zł ze wskaźnikiem wysokości podstawy 194,33%, a więc była niższa od pierwotnie wyliczonej.

Odwołanie od tej decyzji złożyła B. P. domagając się jej zmiany i przeliczenia emerytury z uwzględnieniem wskaźnika podstawy wymiaru 223,03% przy przyjęciu kwoty bazowej obowiązującej w dniu 21 czerwca 2011 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 18 października 2011 r. w sprawie VIII U 2879/11 odwołanie zostało oddalone, a Sąd Apelacyjny w sprawie III AUa 19/12 oddalił apelację wnioskodawczynie.

Kolejną decyzją z 14 marca 2013 r. organ rentowy dokonał waloryzacji świadczenia. Odwołanie od tej decyzji również złożyła wnioskodawczynie domagając się przyznania emerytury w wieku powszechnym z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w marcu 2013 r. Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie, zaś wniosek B. P. o przyznanie emerytury w związku z ukończeniem 60 lat życia przekazał do ZUS. Organ rentowy wykonując tą część wyroku wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję o przyznaniu emerytury. Wysokość emerytury ustalono na (...) na którą składają się: kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Akta sprawy emerytalnej zawierają bardzo wyraźnie sformułowany i uzupełniony wniosek ubezpieczonej o przyznanie emerytury. Ponadto zawierają również wniosek i oświadczenie wnioskodawczynie z 1 sierpnia 2008r. o tym, że jest ona członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wnosi o wykreślenie jej z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych. Wraz z tymi dokumentami złożono kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych oraz pozostałe dokumenty niezbędne do przyznania emerytury.

Sąd Okręgowy stwierdził, że poza sporem pozostaje okoliczność przyznania wnioskodawczynie prawa do emerytury wcześniejszej i zawieszenia jej wypłaty w związku z kontynuacją zatrudnienia. Podobnie jeśli chodzi o przyznanie emerytury w wieku powszechnym (zaskarżona decyzja w niniejszej sprawie) na podstawie art. 26 w zw. z art. 25 cyt. ustawy z 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS. Emerytura ta jest niższa od poprzedniej, dlatego organ rentowy wypłaca poprzednie świadczenie, według zasad sprzed reformy systemu. Nie jest słuszny zarzut wnioskodawczynie, że do wysokości podstawy wymiaru emerytury tzw. powszechnej ZUS powinien przyjąć kwotę bazową z marca 2013 r. Możliwość realizacji takiego żądania istnieje tylko w przypadku zrealizowania wymogów wynikających z art. 110, ust. 1 ustawy emerytalnej. Inaczej mówiąc w przypadku wskazania przez ubezpieczoną nowej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającego w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazałby się wyższy od poprzedniego.

Sąd Okręgowy zauważył, że skoro takiej podstawy wnioskodawczynie nie wskazała, to słusznie organ rentowy przyjął do wypłaty emeryturę w korzystniejszym wariantcie. Pozostałe zarzuty zawarte w odwołaniu oraz piśmie procesowym pozostają również bezzasadne.

Od tego wyroku apelację wniosła wnioskodawczynie B. P. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucała naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. Wnosiła o zmianę wyroku i zaskarżonej

decyzji w najkorzystniejszy sposób ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu apelacji powoływała się na treść przepisu art.53 ust.4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz wydana przez Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 10 września 2009 roku I UZP 6/09 uważając, że przepis ten powinien zostać zastosowany przy ustaleniu wysokości jej emerytury przy nowej kwocie bazowej z daty wniosku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest całkowicie pozbawiona podstaw i świadczy o niezrozumieniu przez wnioskodawczynię zasad ustalania emerytur dla osób urodzonych po 1 stycznia 1949 roku.

Z dniem 1 stycznia 1999 roku ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. DZ.U 2015 poz.748) został wprowadzony nowy system emerytalny zakładający przyznanie prawa do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego z tym, że wysokość tego świadczenia jest uzależniona wyłącznie od sumy zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego zwaloryzowanych składek. Suma składek zostanie w tym celu podzielona przez liczbę n obrazującą dalsze trwanie życia osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (art.26 ustawy), natomiast dla osób, które przystąpiły do OFE druga część emerytury bazowej będzie zależała od wielkości zgromadzonego kapitału.

Z uwagi na to, że radykalna zmiana w prawie do emerytury nie mogła objąć wszystkich ubezpieczonych ustawodawca w pierwszej kolejności wyłączył osoby, którym w chwili wejścia w życie reformy brakowało do osiągnięcia wieku emerytalnego mniej niż 15 lat. Data urodzenia stanowi zatem kryterium podziału ubezpieczonych na tych objętych nowym systemem emerytalnym i tych, których emerytura zostanie wyliczona według dotychczasowych zasad. Jeśli przypada ona przed 1 stycznia 1949 roku, to emerytura będzie nabywana na dotychczasowych zasadach. Natomiast osoby urodzone po 31 grudnia 1948 roku otrzymają emeryturę według nowych zasad.

W grupie osób objętych nowym systemem ustawodawca wyodrębnił ponadto podgrupę osób, które urodziły się po 31 grudnia 1948 roku, ale przed 1 stycznia 1969 roku. Ubezpieczeni z tej grupy wiekowej sami mogli decydować, czy część ich składki będzie przekazywana do OFE, czy cała składka pozostanie w FUS. Nie oznacza to wyboru sposobu naliczania nowej emerytury, a tylko przystąpienie lub nie do OFE, czyli możliwość otrzymywania emerytury wyłącznie z pierwszego filaru.

Ustawodawca przewidział również sytuacje, kiedy emerytura na warunkach poprzedniego systemu mogła być nabyta także przez osoby, które urodziły się w latach 1949-1968, stąd też przepis art.46 ustawy określił warunki wcześniejszego przechodzenia na emeryturę na dotychczasowych zasadach. Emerytura na powyższych warunkach mogła być nabyta przez ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;
- 2) warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. Wnioskodawczyni, która nie osiągnęła w 2008 roku powszechnego wieku emerytalnego, ale ukończyła wiek 55 lat i legitymowała się odpowiednio długim okresem składkowym i nieskładkowym (30 lat) mogła nabyć prawo do emerytury wcześniejszej określonej w art.29 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oczywiście po złożeniu wniosku o przekazanie środków z OFE na dochody budżetu Państwa.

Te odrębne zasady dotyczyły wyłącznie nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym i naliczenia wysokości tego świadczenia zgodnie z przepisami dotyczącymi emerytur dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 roku. Prawo zrealizowała i wysokość jej świadczenia była ustalana na dotychczasowych zasadach przewidzianych w art.53 ustawy przy zastosowaniu tzw. kwoty bazowej. Zachowała ona również prawo do przeliczania tego świadczenia stosownie do przepisów z art.110 i art.11 odnoszących się do

ponownego ustalenia wysokości świadczenia przy uwzględnieniu innych okresów wskazanych o obliczenia podstawy wymiaru.

Natomiast po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego przyznane jej świadczenie emerytalne mogło być ustalone wyłącznie w oparciu o obowiązujące przepisy art. 24 i 25 ustawy, bowiem w tym przypadku ustawodawca nie wprowadził już żadnych wyjątków. Wysokość emerytury stanowi w myśl art.25 ust.1 kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 , z tym zastrzeżeniem, że jeżeli ubezpieczony pobrał wcześniejszą emeryturę na podstawie przepisów 46, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zwaloryzowane składki (i zwaloryzowany kapitał początkowy dla ubezpieczonych, którzy pracowali przed dniem 1 stycznia 1999 r) w momencie przejścia na emeryturę zostają podzielone przez średnie dalsze trwanie życia ustalone wspólnie dla kobiet i mężczyzn, liczone w miesiącach, ogłaszane corocznie do dnia 31 marca przez Prezesa GUS dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Nowa emerytura nie jest zatem zależna ani od stażu pracy ani od kwoty bazowej.

Żądanie wnioskodawczynie, aby wysokość jej emerytury przysługującej od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego ustalić w oparciu reguły przewidziane dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 roku nie znajdują żadnego uzasadnienia. Prawo do wcześniejszej emerytury jako wyjątek od zasady nabycia prawa do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego, zostało jej przyznane w oparciu o powołane powyżej przepisy art.46 w związku z art.29 ustawy, ale te zasady nie rozciągają się na uzyskanie obecnie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Przepisy, na które powołuje się wnioskodawczynie w apelacji, jak również ich wykładnia dokonana w cytowanej przez nią uchwale Sądu Najwyższego nie mają zastosowania przy ustalaniu jej prawa do emerytury ani jej wysokości.

Z tych względów i na mocy art.385 KPC Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.